

Uchwała nr 126/XXI/2021
Zarządu Powiatu Mieleckiego
z dnia 04 lutego 2021 roku

w sprawie przyjęcia projektu uchwały Rady Powiatu Mieleckiego w sprawie uchwalenia 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 - 2023

Na podstawie § 75 ust. 2 pkt 1 Statutu Powiatu Mieleckiego, Zarząd Powiatu Mieleckiego uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się projekt uchwały Rady Powiatu Mieleckiego w sprawie uchwalenia 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 – 2023, nadając projektowi brzmienie zawarte w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Projekt uchwały przedkłada się Radzie Powiatu Mieleckiego.

§ 3

Niniejsza uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Przewodniczący Zarządu

Stanisław Lonczak

2. Wicestarosta

Andrzej Bryła

3. Członek Zarządu

Andrzej Chrabaszcz

4. Członek Zarządu

Zbigniew Działowski

Uchwała nr
Rady Powiatu Mieleckiego
z dnia

w sprawie uchwalenia 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 - 2023

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 920) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.)

Rada Powiatu Mieleckiego
uchwała co następuje:

§ 1

Uchwala się 3 – letni powiatowy program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 – 2023 w brzmieniu zawartym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

§ 3

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Mieleckiego i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

§ 4

Niniejsza uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie do projektu uchwały Rady Powiatu Mieleckiego w sprawie uchwalenia 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 – 2023

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. W myśl art. 12 pkt 11 cytowanej ustawy, do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

W/w cytowana ustawa i założenia polityki społecznej państwa nakładają na samorząd powiatowy obowiązek organizowania pieczy zastępczej celem zapewnienia dzieciom całodobowej opieki i wychowania. Szczególną uwagę zwrócono na rodzinne formy pieczy zastępczej, do których należą rodziny zastępcze: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i rodzinne domy dziecka.

W ciągu ostatnich 15 lat w Powiecie Mieleckim duży nacisk położony został na rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, o czym świadczy liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego. W 2020 r. powstał również rodzinny dom dziecka. W ciągu najbliższych 3 lat zakładamy dalszy rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej co będzie możliwe do zrealizowania po diagnozie i przeszkoleniu osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Cele i działania zawarte w 3 – letnim powiatowym programie dotyczącym rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 - 2022 wpisują się w zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej będą finansowane ze środków własnych powiatu zgodnie z planem finansowym na dany rok budżetowy oraz ze środków zewnętrznych (projekty UE).

Reasumując przyjęty Uchwałą Nr XL/289/2018 Rady Powiatu Mieleckiego z dnia 22 marca 2018 r. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Mieleckim obejmuje lata 2018 – 2020. Koniecznym jest zatem przyjęcie programu na lata kolejne, który zapewni ciągłość w systematycznym wspieraniu i rozwoju pieczy zastępczej.

Mając na uwadze powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Opieki i Pomocy Rodzinie
[Podpis]

Załącznik do uchwały Nr
Rady Powiatu Mieleckiego
z dnia

POWIAT MIELECKI

**3 – letni powiatowy
program rozwoju pieczy
zastępczej
dla Powiatu Mieleckiego**

na lata 2021 -2023

WSTĘP

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”¹.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje dziecku prawo do opieki i pomocy władz publicznych w przypadku, kiedy pozbawione jest ono opieki rodzicielskiej². Prawo dziecka do opieki zastępczej jest zatem prawem substytucyjnym w stosunku do jego prawa do życia w rodzinie biologicznej. Realizując w tym kontekście zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej³ należy mieć na względzie przede wszystkim podmiotowość dziecka i jego rodziny oraz prawo dziecka do wychowywania się w rodzinie. Jednak w sytuacji, gdy wykorzystany zostanie całkowicie potencjał wsparcia i pomocy rodzinie a zapewnienie dziecku opieki i wychowania przez rodziców nadal jest niemożliwe, sprawowana jest piecza zastępcza⁴. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo – wychowawczych należy do zadań własnych powiatu. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu zlecono realizację tego zadania. W Powiecie Mieleckim funkcję tę pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu - zgodnie z Zarządzeniem nr 29/2011 z dnia 15.09.2011r. Starosty Powiatu Mieleckiego.

Zadania te realizowane są zgodnie z zasadą pomocniczości we współpracy ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, jak również kościołami i związkami wyznaniowymi, a także organizacjami społecznymi. Co do zasady, piecza zastępcza stanowi tymczasową formę opieki nad dzieckiem, w której sprawowaniu kierować

¹ Preambuła ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 821)

² Art. 72 ust.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

³ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dz.U. 2016r., poz. 575, z późn. zm.

⁴ Art. 32 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 821)

należy się dobrem dziecka jako wartością nadrzędną.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podkreśla priorytet rodzinnych form pieczy zastępczej nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i wprowadza następujący ich podział⁵:

- rodzina zastępcza spokrewniona,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Należy podkreślić, że funkcjonowanie rodzin zastępczych oparte jest na modelu wychowania tożsamego do modelu prawidłowo funkcjonującej i zaspokajającej potrzeby dziecka rodziny. Priorytetem staje się zapewnienie dziecku doświadczającemu straty poprzez brak możliwości wychowywania się w rodzinie pochodzenia, poczucia bezpieczeństwa oraz stabilnego emocjonalnie środowiska. W praktyce, wyznaczone rodzinom zastępczym zadania oznaczają podjęcie trudu wytworzenia w ich domu atmosfery rodzinnej, opartej na wzajemnych zaufaniu, zrozumieniu i życzliwości. W dalszej kolejności do zapewnienia dziecku odpowiednich warunków bytowych, zaspokojenia potrzeb zdrowotnych, edukacyjnych oraz kulturalno – rekreacyjnych. Zwieńczeniem starań rodzin zastępczych jest natomiast udzielanie im podopiecznym wsparcia w procesie usamodzielniania się, będącym pierwszym krokiem w samodzielne, dorosłe życie.

Należy podkreślić, iż niezmiernie ważnym elementem systemu rodzinnej pieczy zastępczej jest współpraca osób sprawujących pieczę zastępczą z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Współpraca ta daje rodzinom zastępczym prawo do uzyskiwania od nich konkretnego wsparcia i pomocy, w tym prawnej, finansowej i psychologicznej.

Art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na obowiązek opracowania przez powiat 3 letniego programu rozwoju pieczy zastępczej. W związku z upływającym okresem obowiązywania dotychczasowego Programu, opracowano nowy dokument, który na bazie dotychczasowych doświadczeń uwzględnia m.in. organizowanie opieki i wychowania dzieci w pieczy zastępczej, przyznawanie świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych przewidzianych w/w ustawą, diagnozowanie kandydatów na rodziny zastępcze, organizowania szkoleń czy działalności koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Cele i zadania określone w niniejszym Programie, zostały sformułowane na podstawie oceny upływającego okresu programowania oraz diagnozy potrzeb w zakresie pieczy zastępczej w Powiecie Mieleckim. Określenie potrzeb pozwoliło natomiast na wyznaczenie kierunków działań, w poszczególnych

⁵ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny ...

latach. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 został opracowany w oparciu o zadania określone ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020, poz. 821).

Podstawy prawne Programu

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 821)-
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 1876 z późn. zm.)

Instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do realizacji Programu

1. Samorząd powiatowy, Zarząd Powiatu Mieleckiego.
2. Samorządy gminne z terenu Powiatu Mieleckiego, podmioty prowadzące pracę z rodziną.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.
4. Sądy, a w szczególności Sąd Rejonowy w Mielcu i Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu oraz organy pomocnicze sądu.
5. Ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego.
6. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie Oddział Ośrodek Adopcyjny.
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mielcu.
8. Komenda Powiatowa Policji w Mielcu.
9. Instytucje oświatowe z terenu Powiatu Mieleckiego.
10. Podmioty lecznicze z terenu Powiatu Mieleckiego.
11. Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe.
12. Organizacje społeczne, pozarządowe, a w szczególności działające w obszarze wspierania rodziny i dzieci.
13. Placówki wsparcia dziennego z terenu Powiatu Mieleckiego.

Finansowanie Programu

1. Środki własne Powiatu Mieleckiego.
2. Dotacje celowe z budżetu państwa.
3. Środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.
4. Środki pozyskiwane w ramach funduszy unijnych.

Uczestnicy Programu

1. Mieszkańcy Powiatu Mieleckiego.
2. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
3. Rodziny zastępcze.
4. Osoby usamodzielnione.
5. Rodzice dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
6. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
7. Rodziny pomocowe.
8. Pracownicy jednostek realizujący zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Diagnoza systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mieleckiego w latach 2018 – 2020.

Rodzinne formy pieczy zastępczej na terenie powiatu Mieleckiego obejmują rodziny zastępcze: zawodowe w tym 1 rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, niezawodowe, spokrewnione oraz rodzinny dom dziecka.

Rodzina zastępcza jest formą najbardziej zbliżoną do rodziny naturalnej.

Zadaniem rodziny zastępczej jest stworzenie dziecku atmosfery wychowawczej charakteryzującej się życzliwością, wzajemnym zaufaniem, zrozumieniem, pomocą i porozumieniem. Rodzina zastępcza powinna zapewniać odpowiednie warunki kulturalne poprzez przekazywanie dzieciom obowiązujących w społeczeństwie określonych wzorów zachowań, wartości i norm społecznych. Do niej należy także pomoc dziecku w nauce szkolnej oraz zapewnienie mu odpowiednich warunków materialnych i psychologicznych do pełnego rozwoju, wielostronna pomoc w zdobyciu wartościowego zawodu i przygotowanie do samodzielnego życia. To rodzina zastępcza uczy dziecko życia społecznego poprzez selekcję zachowań, odrzucanie negatywnych a przyjmowanie w oddziaływaniach wychowawczych pozytywnych wzorów i postaw, przekazywanie mu umiejętności porozumiewania się w grupie. Nadrzędnym zadaniem rodziny zastępczej jest stworzenie dziecku możliwie stabilnego środowiska wychowawczego.

W rodzinie zastępczej obok problemów towarzyszących prawie każdemu procesowi wychowawczemu, mogą pojawić się dodatkowe czynniki związane z przeżyтыми w rodzinie naturalnej sytuacjami: zaniedbania, przemocy, ubóstwa czy choroby rodziców, w tym choroby alkoholowej. Dodatkowymi czynnikami mającymi wpływ na emocjonalne i społeczne problemy dzieci są trudności adaptacyjne i zaburzenia emocji powstałe na tle przeżyć w okresie przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej. Rodzina zastępcza w chwili wystąpienia

tychże czynników musi zmierzyć się z nimi, by poprawić funkcjonowanie emocjonalne dziecka.

Zadania rodziny zastępczej określa także ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą rodzina zastępcza ma zapewniać odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego. Ma zadbać o właściwą edukację i rozwój zainteresowań, wypoczynek i organizację czasu wolnego.

Rodzina zastępcza ma zapewnić przyjętemu dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- 1) traktować dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewnić dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewnić kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewnić rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokajać jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- 6) zapewnić ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Rodzina zastępcza ma przygotować dziecko do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki. Ponadto jej zadaniem jest nawiązywanie i podtrzymywanie bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych oraz zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Realizując zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy mieć na względzie przede wszystkim podmiotowość dziecka i jego rodziny oraz prawo dziecka do wychowania w rodzinie. Zgodnie z założeniami ww. ustawy rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych otrzymują wsparcie organizowane przez samorząd gminny. Jedną z form pomocy oferowaną przez gminę jest wsparcie asystenta rodziny. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości wsparcia i pomocy rodzinie, w przypadku gdy sytuacja w rodzinie nie uległa poprawie niezbędnym staje się zapewnienie dziecku opieki i wychowania w rodzinnych bądź instytucjonalnych formach pieczy zastępczej. Działania te należą do kompetencji samorządu powiatowego.

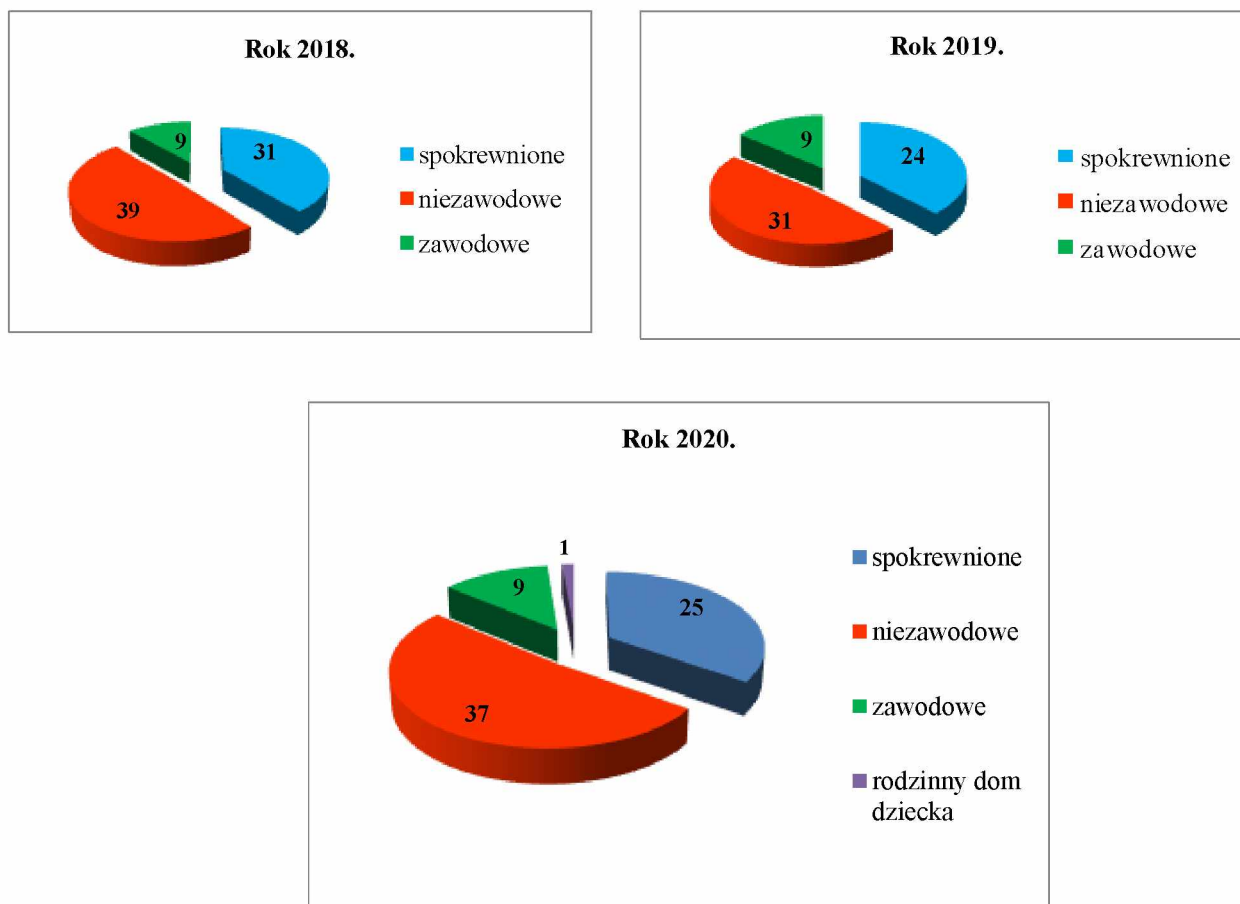
Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach w latach 2018 – 2020.

Lp.	Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach	2018r.	2019r.	2020r.
1.	Liczba rodzin zastępczych ogółem w tym:	79	73	73
2.	rodziny spokrewnione	31	28	25
3.	rodziny zastępcze niezawodowe	39	35	37
4.	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	9	10	9
4a.	rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1
5.	Rodzinne domy dziecka	0	0	1
6.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ogółem w tym:	126	118	115
7.	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	38	34	31
8.	w rodzinach zastępczych niezawodowych	55	46	48
9.	w rodzinach zastępczych zawodowych, w tym:	33	38	31
9a.	w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	7	4	2
10.	Rodzinny dom dziecka	-	-	5

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

W roku 2018 liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego osiągnęła 79. W latach 2019 – 2020 liczba ta utrzymywała się na tym samym poziomie i wynosiła 73 rodziny. Spadek liczby rodzin zastępczych na przełomie w/w lat spowodowany był usamodzielnianiem się i opuszczaniem przez pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych a także powrotem dzieci pod opiekę rodziców biologicznych.

Wykres nr 1. Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Mieleckim w latach 2018 – 2020 według ich rodzaju.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego od kilku lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Dominują rodziny zastępcze niezawodowe, z których część stanowią osoby spokrewnione z dziećmi w dalszej linii (np. wujostwo). Kolejną grupę rodzin stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, czyli stanowiące przez dziadków lub pełnoletnie rodzeństwo dziecka. Rodziny te zazwyczaj nie są zainteresowane rozszerzeniem współpracy z PCPR poprzez przyjęcie kolejnych dzieci, gdyż ograniczają się do zabezpieczenia potrzeb dzieci z nimi spokrewnionych. Najmniej liczną grupę stanowią rodziny zastępcze zawodowe. W ich ramach znajduje się 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Ponadto w 2020r. jedna rodzina zastępcza zawodowa przekształciła się w rodzinny dom dziecka.

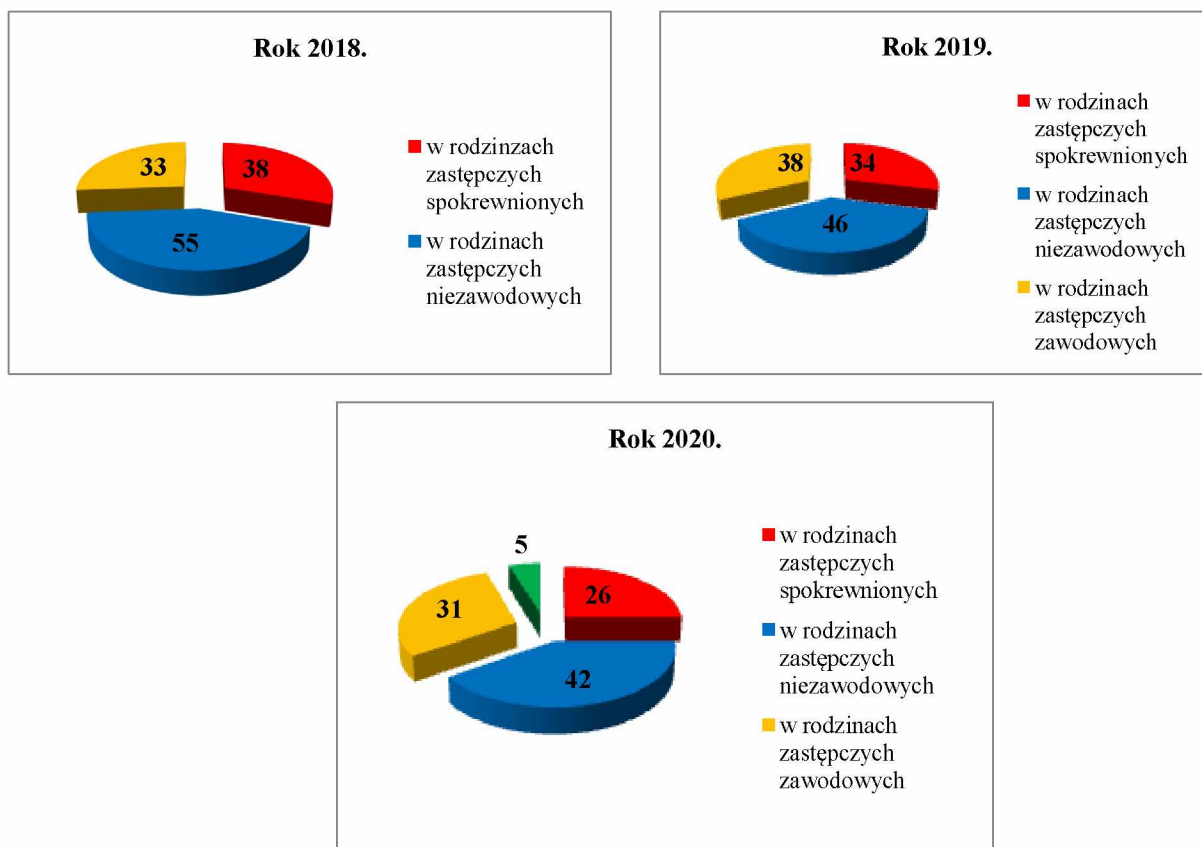
Pomimo podejmowanych starań oraz działań promujących rodzicielstwo zastępcze, trudno jest przekonać rodziny posiadające odpowiedni potencjał do podjęcia wyzwania związanego z rolą rodziny zastępczej. Z drugiej strony, część rodzin deklarujących chęć współpracy w charakterze rodzin zastępczych nie posiada odpowiednich warunków lokalowych. W stosunku do rodzin

niezawodowych, przepisy prawa określają także wymagany staż, po którym rodziny te mogą starać się o przekwalifikowanie na zawodową rodzinę zastępczą. Wynosi on 3 lata.

W przeciągu ostatnich trzech lat największa liczba dzieci (126 osób) umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego przebywała w 2018r. W kolejnych latach było to: 118 dzieci (2019r.) i 115 dzieci (2020r.). W zdecydowanej większości malejąca liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jest wynikiem usamodzielniania się pełnoletnich wychowanków.

Poniższy wykres obrazuje liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego w ostatnich trzech latach z uwzględnieniem rodzaju rodzin, w których dzieci przebywały.

Wykres nr 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego w latach 2018 – 2020 według rodzaju rodziny.

Źródło: opracowanie własne.

Analizując powyższe dane dotyczące liczby rodzin zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego i umieszczonych w nich dzieci z ostatnich 3 lat, można zauważyć, że zarówno liczba rodzin zastępczych (spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych) jak i umieszczonych w nich dzieci nie ulegała znaczącym zmianom i kształtowała się na podobnym poziomie. Ilość rodzin

zastępczych zawodowych mieściła się w limicie określonym w 3 - letnim Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020 przyjętym uchwałą Nr XL/289/2018 Rady Powiatu Mieleckiego z dnia 22 marca 2018r.

Na przestrzeni lat 2018 – 2020 największa liczba dzieci – 21 została umieszczona w rodzinach zastępczych niezawodowych, co ma związek z faktem, że na terenie Powiatu Mieleckiego występuje najwięcej rodzin tego rodzaju w danym czasie dysponowały one miejscem dla umieszczanych dzieci. Ponadto w omawianym okresie duży napływ dzieci widoczny jest w rodzinach zastępczych zawodowych, gdzie w 2019r. przyjęto aż 10 dzieci. Najmniej dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych spokrewnionych tworzonych przez dziadków lub rodzeństwo dzieci w nich umieszczanych. Podkreślić należy, iż przy doborze rodzin zastępczych dla poszczególnych dzieci kierowano się także więzami krwi i zasadą nierozdzielania rodzeństw.

Tabela nr 2. Napływ dzieci do rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020r.

Lp.	Napływ dzieci do poszczególnych form pieczy zastępczej.	2018r.	2019r.	2020r.
1.	Napływ dzieci ogółem, w tym:	16	14	15
2.	do rodzin zastępczych spokrewnionych	2	1	3
3.	do rodzin zastępczych niezawodowych	9	3	9
4.	do rodzin zastępczych zawodowych	5	10	1
5.	do rodzinnego domu dziecka	0	0	2

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Z powyższych danych wynika, iż napływ dzieci do rodzinnych form pieczy zastępczej w poszczególnych latach utrzymuje się na stałym poziomie. Można zauważyć, iż zdecydowana większość dzieci jest umieszczana w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz rodzinach zastępczych zawodowych. Wynika to z faktu, iż w momencie poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą wśród rodzeństwa lub dziadków dziecka, nie ma osób zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej bądź osoby te nie spełniają warunków określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela nr 3. Odpływ dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2018 - 2020 r.

Lp.	Odpływ dzieci z poszczególnych form pieczy zastępczej.	2018r.	2019r.	2020r.
1.	Odpływ dzieci ogółem, w tym:	16	18	14
2.	z rodzin zastępczych spokrewnionych	5	4	5
3.	z rodzin zastępczych niezawodowych	9	7	5
4.	z rodzin zastępczych zawodowych	2	7	2
5.	z rodzinnego domu dziecka	0	0	2

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Analizując powyższą tabelę widoczny jest odpływ dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020 na porównywalnym poziomie. Odpływ dzieci z rodzin zastępczych spowodowany jest przede wszystkim osiągnięciem przez nie pełnoletności i podjęciem decyzji o usamodzielnieniu się. Ponadto w omawianym okresie doszło do pomyślnego zakończenia 9 adopcji, najwięcej w 2020r. – 5 dzieci, w tym 2 z rodzinnego domu dziecka (zob. tabela nr 9). Inną przyczyną opuszczania przez wychowanków rodzinnych form pieczy zastępczej jest np. zmiana dotychczasowej rodziny zastępczej na inną bądź umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Dzieje się tak w sytuacjach, kiedy w związku z narastającymi problemami wychowawczymi, brakiem nawiązania odpowiednich relacji i więzi w rodzinie, sąd rodzinny zadecyduje o zmianie samej rodziny zastępczej lub formy pieczy zastępczej z rodzinnej na instytucjonalną.

Tabela nr 4. Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych, w tym na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz wynagrodzenia dla zawodowych rodzin w latach 2018 – 2020.

Lp.	Rodzaj wydatków	wydatki za 2018r. (zł)	wydatki za 2019r. (zł)	wydatki za 2020r. (zł)
1.	świadczenia dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Mieleckiego oraz świadczenia wypłacone na dzieci z Powiatu Mieleckiego przebywające w rodzinach zastępczych w innych powiatach (w tym świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci, dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka, świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, dofinansowanie do wypoczynku, środki finansowe na utrzymanie lokalu, świadczenia na przeprowadzenie remontu, świadczenia przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego	2 079 459,64	2 009 977,00	2 001 606,73
2.	wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka (2020r.)	325 753,27	349 628,18	373 260,16
3.	udział gmin w wydatkach (zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dn. 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) na podst. not księgowych	264 645,61	300 890,36	346 629,70
4.	udział powiatów w wydatkach (środki wypłacone na dzieci pochodzące z innych powiatów, przebywające w rodzinach zastępczych w Powiecie Mieleckim	185 300,83	191 641,68	255 306,55

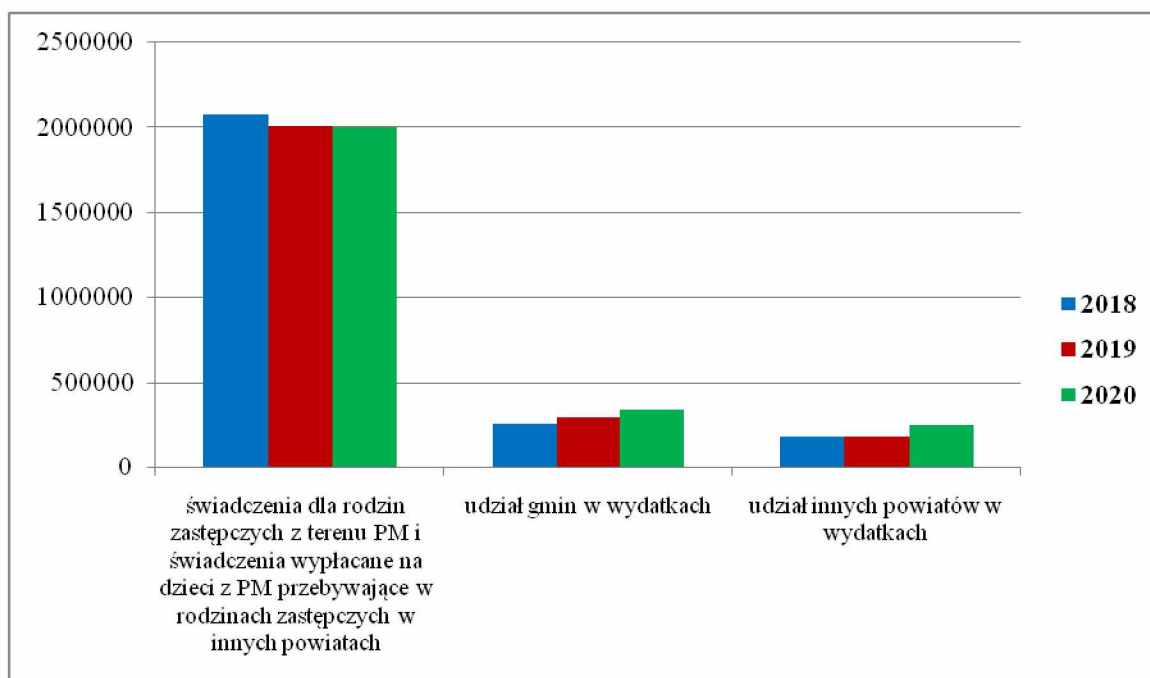
Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Analizując wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych na przestrzeni ostatnich trzech lat (dane zawarte w Tabeli nr 4 i na Wykresie nr 3 poniżej) zauważa się ich sukcesywny wzrost. Rośnie również udział gmin oraz innych powiatów w tych wydatkach. Ponadto podkreślić należy, iż na przestrzeni lat 2018 – 2020 wzrosły wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych.

Wszystkim rodziną zastępczym udziela się m.in. wsparcia przez finansowanie:

- świadczeń obligacyjnych: na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodziny zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci,
- świadczeń fakultatywnych: dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka jednorazowo, kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki jednorazowo lub okresowo, środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych wychowujących minimum troje dzieci - w miarę posiadanych środków.

Wykres nr 3. Udział gmin i innych powiatów w ogólnych wydatkach na świadczenia dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Mieleckiego i świadczenia wypłacane na dzieci z terenu Powiatu Mieleckiego przebywające w rodzinach zastępczych w innych powiatach w latach 2018 – 2020.

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z art. 190 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości:

10 % wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

50 % wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminy ponoszą ww. wydatki za dzieci, które po raz pierwszy zostały umieszczone w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012r. (tj. dniu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Pomimo starań samorządów gminnych, odpowiedzialnych za pracę z rodziną i samorządu powiatu o dobro każdego dziecka, traktowania go w sposób indywidualny i podmiotowy zachodzi konieczność umieszczenia dziecka zgodnie z orzeczeniem sądu w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej poza terenem Powiatu Mieleckiego z uwagi na brak tego typu placówki na terenie naszego powiatu. Do placówek jest kierowana przede wszystkim młodzież w okresie dojrzewania, która nie miała właściwych wzorców zachowania w domu, sprawia trudności wychowawcze i szkolne a jej zachowania często noszą znamiona demoralizacji. Młodzież w tym wieku w znacznej większości nie jest w stanie nawiązać dobrych - zdrowych więzi z rodziną zastępczą.

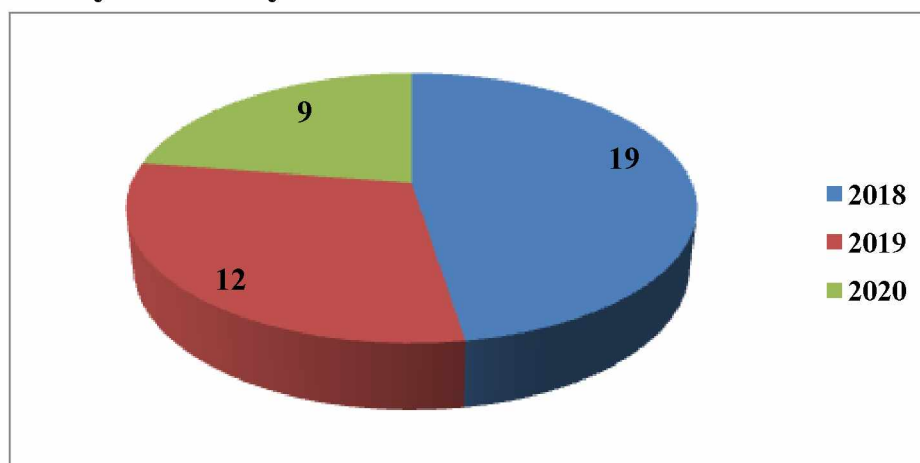
W obecnej chwili w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiatach: kolbuszowskim, grodzkim krośnieńskim i tarnobrzeskim przebywa 8 wychowanków – mieszkańców Powiatu Mieleckiego (dane na 31.01.2021r.), w tym 4 osoby pełnoletnie.

Tabela nr 5. Liczba wychowanków – mieszkańców Powiatu Mieleckiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i wydatki na pokrycie kosztów pobytu w latach 2018- 2020.

Lp.	Liczba wychowanków/koszty pobytu	2018r.	2019r.	2020r.
1.	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	19	12	9
2.	Kwota wydatków na pokrycie kosztów pobytu wychowanków w placówkach (zł), w tym:	619 404,69	416 297,95	362 024,98
3.	udział gmin w wydatkach (zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy z dn. 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) na podstawie not księgowych	158 268,26	111 334,92	107 080,27

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu

Wykres nr 4. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2018 – 2020.

Źródło: opracowanie własne.

Z analizy powyższych danych wynika, że z roku na rok maleje liczba dzieci kierowanych przez Sąd Rejonowy w Mielcu oraz Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu do placówek opiekuńczo – wychowawczych, i mniej dzieci pochodzących z Powiatu Mieleckiego przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Z uwagi na powyższe maleją również koszty ponoszone przez Powiat Mielecki na pokrycie średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci w tych placówkach. Z uwagi na fakt, że na terenie naszego powiatu nie ma całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej, koniecznym jest umieszczanie dzieci w placówkach na terenie innych powiatów i przekazywanie środków na pokrycie średnich miesięcznych wydatków. Zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w tejże placówce odpowiednio:

10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej.

Gminy ponoszą ww. wydatki za dzieci, które po raz pierwszy zostały umieszczone w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012r. (tj. dniu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Z danych zamieszczonych w tabeli nr 3 wynika, że udział gmin w wydatkach przeznaczonych na utrzymanie dzieci w placówkach co roku maleje, wynika to, jednak z faktu, że mniej dzieci przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i Powiat Mielecki ponosi mniejsze wydatki na ich utrzymanie.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób usamodzielnianych - wychowanków rodzin zastępczych utrzymuje się na podobnym poziomie, z niewielką tendencją spadkową w 2020r. Natomiast zauważa się duży spadek liczby usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na pewno wynika to po pierwsze z faktu, iż mniej dzieci umieszcza się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz po drugie, iż niektórzy wychowankowie nie usamodzielniają się lecz pozostają po uzyskaniu pełnoletności do czasu ukończenia nauki w placówce. Kwota wydatkowana na to zadanie zmieniała się w poszczególnych latach malejąc wśród kontynuujących naukę wychowanków szczególnie z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Analizując wydatki przeznaczone na pomoc na usamodzielnienie można stwierdzić, że w 2020r. wzrosła liczba usamodzielnionych wychowanków w tym osiedlających się na terenie Powiatu Mieckiego. Na podobnym poziomie kształtuje się w latach 2018 – 2020 liczba wychowanków kończących proces usamodzielniania się i rozpoczynających samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Wychowankowie, którzy opuszczają pieczę zastępczą rozpoczynając proces usamodzielnienia otrzymują pomoc zarówno finansowa (pomoc na kontynuowanie nauki w wys. 526 zł/ miesięcznie, pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie), jak i wsparcie w postaci pracy socjalnej, pomocy psychologicznej i prawnej. Wychowankowie, którzy nie mają możliwości uzyskania mieszkania z zasobów komunalnych gmin i wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu mogą zamieszkać w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione znajduje się przy PCPR w Mielcu przeznaczone jest dla 3 osób, pobyt w mieszkaniu ma służyć aby przy wsparciu pracownika PCPR w Mielcu osoby usamodzielniane nauczyły się samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie. W latach 2018 - 2020 z tej formy pomocy skorzystało trzech wychowanków (2 z rodzin zastępczych, a jedna osoba z placówki opiekuńczo-wychowawczej). Po opuszczeniu pieczy zastępczej wychowankowie mogą też liczyć na pomoc PCPR w Mielcu w formie pomocy przy sporządzaniu wniosku o przyznanie lokalu z zasobów gminy, której pochodzą oraz pism popierających ich wnioski. Jednak obserwuje się, że w ostatnich latach usamodzielnieni wychowankowie rzadko otrzymują lokale z zasobów gmin.

Tabela nr 6. Pomoc usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych w latach 2018 – 2020.

Lp	Liczba wychowanków/ kwota wydatkowana	2018r.	2019r.	2020r.
1.	Liczba wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę oraz wydatkowana kwota	19	19	16
		94879,36 zł	83449,03 zł	74159,78
2.	Liczba wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych kontynuujących naukę oraz wydatkowana kwota	13	11	4
		63220,00 zł	40824,39 zł	17666,34
3.	Liczba wychowanków rodzin zastępczych, którym przyznano pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz wydatkowana kwota	7	6	4
		37617	31759	19497
4.	Liczba wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, którym przyznano pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz wydatkowana kwota,	1	1	2
		8516	1678	17032

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Przyznawana pomoc finansowa, prowadzona praca socjalna oraz udzielana w razie potrzeby pomoc psychologiczna i prawna mają na celu pomoc młodym osobom aby ich proces usamodzielnienia zakończył się powodzeniem i w przyszłości mogli prawidłowo funkcjonować w społeczności lokalnej, nie powielając błędów swoich rodziców biologicznych.

Część dzieci pochodzących z Powiatu Mieleckiego przebywa w rodzinach zastępczych poza naszym powiatem. Także w rodzinach zastępczych na naszym terenie przebywają dzieci z innych powiatów. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż osoby stanowiące dla nich rodzinę zastępczą są z nimi spokrewnione i podjęły decyzję o opiece nad dziećmi bez względu na miejsce zamieszkania, jednak w większości przypadków wynika to z trudności w pozyskiwaniu rodzin zastępczych, z którymi mierzą się powiatowe centra pomocy rodzinie w całym kraju.

Tabela nr 7. Liczba dzieci z terenu Powiatu Mieleckiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wraz z ich liczbą w ramach porozumień w latach 2018 – 2020.

Rok	2018	2019	2020
Ilość rodzin zastępczych	5	6	5
Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	7	8	7
Kwota świadczeń zł	105 779,57	103 259,44	102 779,76

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Analizując powyższe dane dotyczące dzieci pochodzących z terenu Powiatu Mieleckiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w ramach zawartych pomiędzy powiatami porozumień w latach 2018 – 2020 można zauważyć, że zarówno liczba rodzin zastępczych jak i umieszczonych w nich dzieci nie ulegała znaczącym zmianom i kształtowała się na podobnym poziomie. Kwoty przyznanych świadczeń także kształtowały się na podobnym poziomie.

Tabela nr 8. Liczba dzieci z terenu innych powiatów przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego wraz z ich liczbą w ramach porozumień w latach 2018 – 2020.

Rok	2018	2019	2020
Ilość rodzin zastępczych	12	11	12
Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	14	12	17
Kwota świadczeń zł	185 300,83	189 361,68	255 689,20

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Z powyższych danych dotyczących dzieci z terenu innych powiatów przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego w ramach porozumień w latach 2018 – 2020 można zauważyć nieznaczny wzrost umieszczonych w 2020r. dzieci w rodzinach zastępczych, a co za tym idzie kwoty przyznanych świadczeń także wzrosły w 2020r. Ilość rodzin zastępczych kształtowała się na podobnym poziomie.

Kolejnym zadaniem PCPR jest zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Tabela nr 9. Liczba dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej, które zostały przysposobione w latach 2018 – 2020.

Rok	Liczba dzieci
2018	2
2019	4
2020	5
Razem	10

Zródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Zaangażowanie gmin z terenu Powiatu Mieleckiego w pracę z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo - wychowawcze w latach 2018 – 2020.

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wójt/burmistrz/prezydent zapewnia wsparcie, które polega m.in. na analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomocy w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleci realizację zadania. Na terenie Powiatu Mieleckiego pracę z rodziną organizują ośrodki pomocy społecznej. Praca z rodziną jest prowadzona m.in. w formie: poradnictwa specjalistycznego, pomocy prawnej, usług dla rodzin z dziećmi. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych może zostać przydzielony asystent rodziny. Wspieranie rodziny

jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem. Poniżej przedstawione są dane dotyczące ilości rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych wsparciem ośrodków pomocy społecznej w poszczególnych gminach Powiatu Mieleckiego.

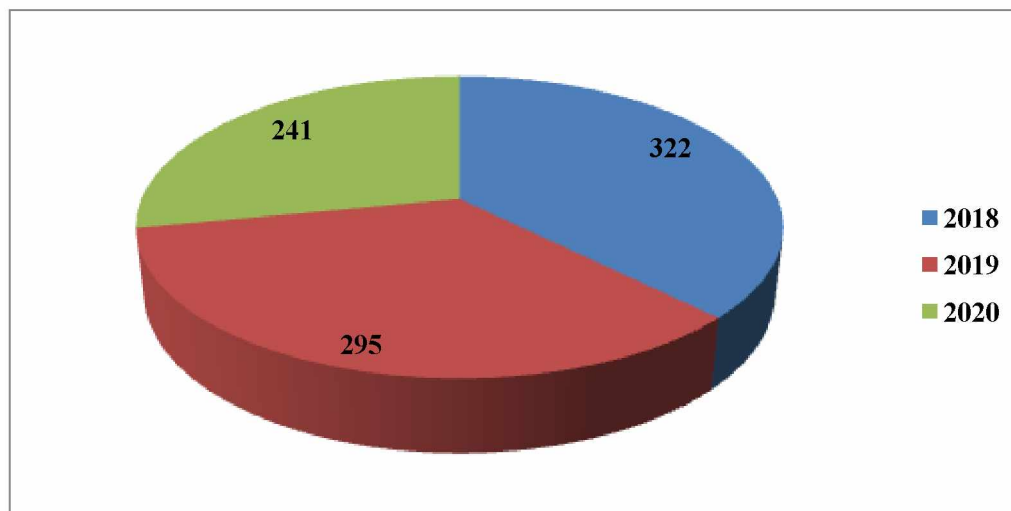
Tabela nr 10. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach, objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w poszczególnych gminach Powiatu Mieleckiego w latach 2018 – 2020.

Lp.	Gmina	2018		2019		2020	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
1	Miejska Mielec	80	147	64	131	37	70
2	Borowa	1	4	0	0	0	0
3	Czermin	45	118	42	110	35	104
4	Gawłuszowice	2	8	2	7	0	0
5	Gmina Mielec	4	15	3	8	2	9
6	Padew Narodowa	48	155	50	163	74	147
7	Przeclaw	11	23	19	39	8	15
8	Radomyśl Wielki	72	309	65	223	45	144
9	Tuszów Narodowy	25	42	17	26	10	36
10	Wadowice Górne	34	47	33	48	30	39
	Razem	322	868	295	748	241	564

Źródło: Dokumentacja własna PCPR w Mielcu.

Z analizy danych przekazanych przez gminy za lata 2018-2020 wynika, że liczba rodzin objętych pomocą społeczną przez ośrodki pomocy społecznej Powiatu Mieleckiego z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w porównaniu z poprzednimi latami nieznacznie zmalała, zwiększyła się natomiast liczba dzieci przebywających w tych rodzinach. Natomiast w gminie Miejskiej Mielec i wiejskiej Mielec oraz w gminach: Przeclaw, Wadowice Górne na przestrzeni lat 2018-2020 znacząco zmalała liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast w gminie Radomyśl Wielki liczba tych rodzin zwiększyła się, w roku 2018 r. było to 72 rodziny, natomiast w 2015 r. tylko 35 rodzin. Analogicznie liczba dzieci przebywających w tych rodzinach jest znacznie większa.

Wykres nr 5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności opiekuńczo – wychowawczej w gminach z terenu Powiatu Mieleckiego w latach 2018 – 2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej Powiatu Mieleckiego.

W gminach: Borowa i Gawłuszowice liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest najniższa w porównaniu z innymi gminami. W roku 2020 w obu gminach nie było żadnych rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny po analizie sytuacji rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wnioskuje o przydzielenie tej rodzinie asystenta rodziny.

Do zadań asystenta należy m.in. udzielanie rodzinom pomocy:

- w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin.

Tabela nr 11. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w poszczególnych gminach Powiatu Mieleckiego w latach 2018 – 2020.

Lp.	Gmina	2018		2019		2020	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
1.	Miejska Mielec	27	62	38	67	44	90
2.	Borowa	0	0	0	0	0	0
3.	Czermin	6	19	6	20	5	17
4.	Gawłuszowice	0	0	0	0	0	0
5.	Gmina Mielec	16	28	13	23	10	16
6.	Padew Narodowa	7	13	5	11	4	12
7.	Przeclaw	12	29	13	38	13	33
8.	Radomyśl Wielki	28	55	27	59	22	47
9.	Tuszów Narodowy	10	21	4	7	5	10
10.	Wadowice Górne	6	14	9	19	13	26
	Razem	112	241	115	244	116	251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego.

Z powyższych danych wynika, że w większości gmin zwiększyła się liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w porównaniu z poprzednimi latami. Ze wszystkich gmin powiatu mieleckiego najwięcej rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny było w Gminie Miejskiej Mielec.. Natomiast największy spadek liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zauważalny jest w gminie Radomyśl Wielki w roku 2015 było to 35 rodzin a w roku 2018 tylko 28. Ponadto w dwóch gminach: Gawłuszowice i Borowa żadna rodzina nie była objęta wsparciem asystenta w latach 2018-2020.

W przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną (zgodnie z postanowieniem Sądu w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej)

z rodziną tą prowadzona jest praca, którą organizuje gmina (art. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Tabela nr 12. Liczba rodzin pracujących z asystentem rodziny, których dzieci czasowo umieszczone są poza rodziną w latach 2018 – 2020.

Lp.	Gmina	2018	2019	2020
1.	Miejska Mielec	6	10	4
2.	Borowa	0	0	0
3.	Czermin	0	0	0
4.	Gawłuszowice	0	0	0
5.	Gmina Mielec	6	6	4
6.	Padew Narodowa	0	0	0
7.	Przeclaw	1	0	1
8.	Radomyśl Wielki	0	0	0
9.	Tuszów Narodowy	2	1	0
10.	Wadowice Górne	0	0	0
	Razem	15	17	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego.

Z analizy powyższych danych wynika, że 4 z 10 gmin w latach 2018-2020 prowadziły pracę z rodzinami biologicznymi w przypadku czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną. 6 gmin nie podjęło takiej pracy w przeciągu trzech ostatnich lat. Ogółem w całym Powiecie Mieleckim liczba rodzin pracujących z asystentem rodziny, których dzieci czasowo umieszczone są poza rodziną w kolejnych latach utrzymywała się na tym samym poziomie, z tym, że w roku 2020 można zauważyć znaczący spadek współpracy asystenta rodziny z rodzinami, których dzieci czasowo umieszczone są poza rodziną.

Tabela nr 13. Planowana liczba rodzin do współpracy z asystentem rodziny w 2021r., w poszczególnych gminach Powiatu Mieleckiego.

Lp.	Gmina	Liczba rodzin planowanych do asysty
1.	Borowa	1
2.	Czermin	6
3.	Gawłuszowice	0
4.	Gmina Mielec	15
5.	Miasto Mielec	39
6.	Padew Narodowa	4
7.	Przeclaw	8
8.	Radomyśl Wielki	13
9.	Tuszów Narodowy	5
10.	Wadowice Górne	10
11.	Razem	101

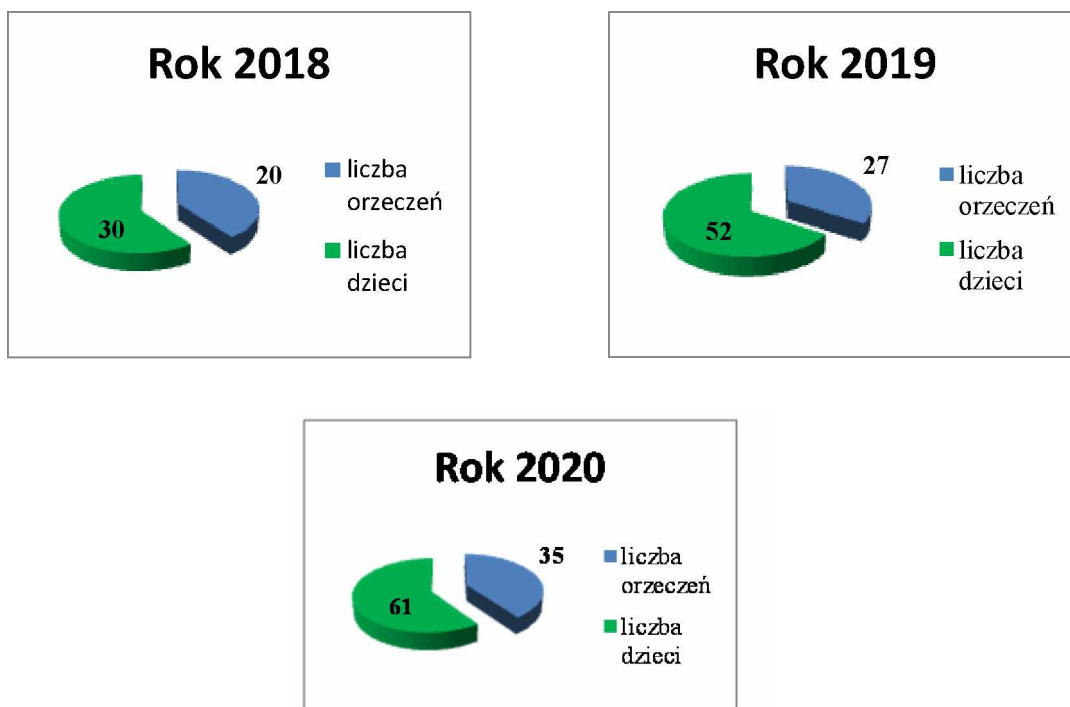
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego.

Z powyższych danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego wynika, że w 2021r. gminy planują objąć wsparciem asystenta rodziny łącznie 101 rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Liczba rodzin tych jest nieznacznie wyższa w porównaniu z rokiem 2018. Wówczas pomocą asystenta rodziny objętych było 98 rodzin. Zauważyć można, że w gminie Miejskiej Mielec znacznie wzrosła liczba rodzin, z którymi będzie współpracować asystent rodziny. W roku 2018 tych rodzin było 14, a teraz zaplanowano 39. Natomiast w gminach: Radomyśl Wielki i Tuszów Narodowy znacząco spadła liczba rodzin, które zostaną objęte wsparciem asystenta rodziny. Reasumując można stwierdzić, iż najwięcej rodzin ma zostać objętych pomocą asystenta w Gminie Miejskiej Mielec ze wszystkich gmin powiatu mieleckiego.

Z informacji uzyskanych z Sądu Rejonowego w Mielcu wynika, że w 2018 r. wydano orzeczenia ograniczające władzę rodzicielską w 20 sprawach i dotyczyły one 30 dzieci. W 2019 r. wydane zostały orzeczenia o ograniczeniu władzy rodzicielskiej w 27 sprawach i dotyczyły one 52 dzieci. W 2020 r. było odpowiednio 35 sprawy ograniczające władze rodzicielską dotyczące 61 dzieci.

Z analizy powyższych danych wynika, że z roku na rok zwiększa się liczba rodzin oraz liczba dzieci w tych rodzinach, wobec których ingeruje Sąd Rodzinny. Część dzieci z rodzin gdzie nastąpiło ograniczenie władzy rodzicielskiej będzie w nieokreślonej przyszłości potrzebować zabezpieczenia w pieczy zastępczej.

Wykres nr 6. Liczba wydanych orzeczeń ograniczających władzę rodzicielską oraz liczba dzieci, których ww. orzeczenie dotyczyły w latach 2018-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Sądu Rejonowego w Mielcu.

Cele Programu

Cel główny:

1. Zapewnienie dzieciom miejsc w pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia im opieki i wychowania przez rodziców.
2. Rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
3. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Kontynuacja i poszerzenie świadczonych usług w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie dzieciom miejsc w pieczy zastępczej instytucjonalnej.
6. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną bądź instytucjonalną pieczę zastępczą.
7. Finansowanie: świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.
8. Współpraca z innymi instytucjami działającymi w obszarze wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.
9. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej.

Ad 1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Działania:

1. Promocja rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku lokalnym poprzez:
 - artykuły w lokalnej prasie,
 - ogłoszenia w kościołach i lokalnym radio,
 - rozpropagowanie plakatów i ulotek informacyjnych na temat rodzinnej formy pieczy zastępczej,
 - kontakt z lokalnymi organizacjami społecznymi z terenu Powiatu Mieleckiego.

Oczekiwane efekty:

1. Systematyczne podnoszenie świadomości społeczności lokalnej o idei rodzicielstwa zastępczego i potrzebie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.
2. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny pomocowej oraz wolontariuszy.
3. Zapewnienie dostatecznej liczby miejsc dla dzieci w rodzinnych formach opieki.

Wskaźniki:

1. Liczba artykułów, ogłoszeń, plakatów, ulotek dotyczących rodzicielstwa zastępczego.
2. Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. Liczba rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych.
4. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Ad. 2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Działania:

1. Udzielanie kompleksowych informacji przez PCPR w Mielcu na temat pieczy zastępczej.
2. Diagnoza i kwalifikowanie kandydatów z terenu Powiatu Mieleckiego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. Szkolenie kandydatów z terenu Powiatu Mieleckiego do sprawowania pieczy zastępczej.
4. Współpraca z gminami i podmiotami prowadzącymi pracę z rodziną w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
5. Współpraca z instytucjami w celu kompleksowego wspierania rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach.

6. Tworzenie rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych z uwzględnieniem corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych.
7. Stworzenie warunków do powstania rodzinnego domu dziecka.
8. Informowanie kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka o możliwości odbycia szkolenia w celu sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem Powiatu Mieleckiego.

Tabela nr 14. Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2021 – 2023.

Lp.	Rok	Zakładany limit rodzin zastępczych zawodowych
1.	2021	15
2.	2022	17
3.	2023	19

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych zawodowych funkcjonujących w powiecie. Limit rodzin zastępczych w Powiecie Mieleckim na lata 2021-2023 przedstawia Tabela nr 14.

Przekształcenie rodziny zastępczej niezawodowej w zawodową następuje po spełnieniu warunków określonych w cyt. wyżej ustawie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, ukończeniu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadaniu opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, minimum 3-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza oraz sprawowaniu opieki nad co najmniej trójką dzieci lub dwójką ale z możliwością przyjęcia kolejnych.

Oczekiwane efekty:

1. Pozytywne postrzeganie rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku lokalnym.
2. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
3. Kompleksowa diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.
4. Zapewnienie dostatecznej liczby miejsc dla dzieci w rodzinnych formach opieki.
5. Poprawa współpracy instytucji działających na rzecz dzieci oraz w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
2. Liczba nowopowstałych rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
3. Liczba rodzin pomocowych.
4. Liczba dzieci kierowanych do rodzinnej pieczy zastępczej.

Ad. 3 Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.**Działania:**

1. Diagnozowanie potrzeb rodzin zastępczych w zakresie opieki i wychowania dzieci na poszczególnych etapach rozwoju.
2. Organizowanie co roku dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Mieckiego szkolenia mającego na celu podniesienie ich umiejętności.

Oczekiwane efekty:

1. Rodziny zastępcze uczestniczące w szkoleniach poszerzą swoją wiedzę i umiejętności związane z wychowywaniem dzieci.
2. Uczestnicy szkolenia lepiej będą radzić sobie z emocjami swoimi i dzieci przyjętych do rodziny takimi jak złość, frustracja, stres.
3. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka przygotowuje do odpowiedniego wywiązywania się z obowiązków rodzica zastępczego, poszerzy wiedzę kandydatów z zakresu m.in. prawa rodzinnego, pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci kierowanych do pieczy zastępczej, umożliwi zdobycie praktycznych umiejętności niezbędnych do sprawowania pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba szkoleń zorganizowanych przez PCPR w Mielcu w danym roku.
2. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla rodzin zastępczych.

Ad.4 Kontynuacja i poszerzenie świadczonych usług w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej.**Działania:**

1. Objęcie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i innych specjalistów w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną.

2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Dokonywanie oceny rodzin zastępczych.
4. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy w tym psychologicznej, prawnej (w szczególności z zakresu prawa rodzinnego) i pedagogicznej.
5. Zapewnienie wsparcia w postaci wolontariatu i rodzin pomocowych.
6. Realizacja świadczeń finansowych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (obligatoryjnych oraz fakultatywnych w miarę posiadanych środków).
7. Organizowanie szkoleń doskonalących umiejętności opiekuńcze i wychowawcze rodzin zastępczych.
8. Umożliwienie wymiany doświadczeń i integracja środowiska rodzin zastępczych poprzez zorganizowanie grupy wsparcia i spotkań okolicznościowych.
9. Współpraca rodzin zastępczych z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
10. Umożliwienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogom, psychologom i specjalistom pracy z rodziną współpracującym z rodzinami zastępczymi udziału w szkoleniach doskonalących.

Oczekiwane efekty:

1. Wyposażenie rodziców zastępczych w umiejętności i sposoby radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi i emocjonalnymi u dzieci.
2. Podniesienie jakości opieki świadczonej przez rodziców zastępczych nad dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych.
3. Wyrównanie deficytów rozwojowych u dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej.
4. Kompensowanie braków powstałych w wyniku zaniedbań rodziców biologicznych.
5. Integracja środowiska rodzin zastępczych, współpraca w ramach grupy wsparcia.
6. Poprawa i utrzymywanie relacji rodzin zastępczych z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
7. Pozytywne postrzeganie rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku lokalnym.
8. Poprawa współpracy instytucji działających na rzecz dzieci oraz w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do ilości funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Powiatu Mieleckiego.
2. Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem koordynatora.
3. Liczba spotkań dzieci przebywających w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi.

4. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej spotykających się z rodzinami biologicznymi.
5. Liczba posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Liczba porad specjalistycznych udzielonych rodzinom zastępczym i dzieciom przebywającym w tych rodzinach.
7. Liczba dzieci objętych wsparciem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Mielcu.
8. Liczba rodzin zastępczych, w których została zatrudniona osoba do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.
9. Ilość spotkań grupy wsparcia oraz liczba osób biorących w niej udział.
10. Frekwencja podczas imprez organizowanych dla rodzin zastępczych m.in. z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, Mikołajek.

Ad. 5 Zapewnienie dzieciom miejsc w pieczy zastępczej instytucjonalnej.

Działania:

1. Współpraca z podmiotami/ organami prowadzącymi placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – wychowawcze i interwencyjne, ośrodki preadopcyjne.
2. Kierowanie dzieci, którym nie można zapewnić miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej, do instytucjonalnej pieczy zastępczej poza Powiatem Mieleckim.
3. Współpraca z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, regionalnymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi.
4. Współpraca z innymi podmiotami w celu skompletowania dokumentacji dziecka umieszczanego w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Oczekiwane efekty:

1. Wykonywanie orzeczeń Sądu Rodzinnego.
2. Współpraca pomiędzy Powiatem Mieleckim a organami prowadzącymi placówki opiekuńczo-wychowawcze, której nadrzędnym celem jest dobro dziecka.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci skierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Liczba wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Ad. 6 Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinną bądź instytucjonalną pieczę zastępczą.

Działania :

1. Przygotowanie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych do usamodzielnienia.
2. Współpraca z usamodzielnianymi wychowankami przy tworzeniu indywidualnych programów usamodzielnienia.
3. Współpraca z gminami, z których pochodzą usamodzielniani wychowankowie.
4. Zorganizowanie grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej osobom usamodzielnianym.
6. Praca z usamodzielnianymi wychowankami w kierunku wypracowania umiejętności prospołecznych, w tym w szczególności umiejętności poruszania się na rynku pracy zmierzających do uzyskania zatrudnienia.
7. Realizacja świadczeń finansowych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Umożliwienie korzystania z mieszkania chronionego.
9. Pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy.
10. Motywowanie wychowanków pieczy zastępczej do aktywnego udziału w projektach współfinansowanych ze środków unijnych i umożliwienie udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe.
11. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz zatrudnienia.

Oczekiwane efekty:

1. Kompleksowe przygotowanie wychowanka do procesu usamodzielnienia.
2. Powstanie grupy wsparcia.
3. Podniesienie umiejętności prospołecznych, w tym poruszania się na rynku pracy.
4. Finansowe, prawne i psychologiczne wsparcie wychowanków pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba wychowanków kontynuujących naukę.
2. Liczba wychowanków usamodzielnionych.
3. Liczba wychowanków, którzy podjęli zatrudnienie.
4. Liczba wychowanków korzystających z mieszkania chronionego.
5. Liczba wychowanków, którzy uzyskali mieszkanie z zasobów gminy.

Ad. 7. Finansowanie: świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Działania:

1. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń i pomocy zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 821.)

Oczekiwane efekty:

1. Pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinach pomocowych i placówkach.
2. Pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w rodzinach zastępczych i rodzinach pomocowych.
3. Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania.
4. Przyznanie świadczeń na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci, z wystąpieniem zdarzeń losowych.
5. Przyznanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.
6. Przyznanie świadczeń rodzinom zastępczym zawodowym na pokrycie kosztów niezbędnych remontów.
7. Wypłata wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.
8. Umożliwienie osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne dalszej nauki poprzez przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki.
9. Umożliwienie osobom usamodzielnianym startu w dorosłe życie poprzez przyznawanie pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Wskaźniki:

1. Liczba wydanych decyzji przyznających poszczególne świadczenia i pomoce.
2. Kwota wydatkowana na realizację poszczególnych zadań.

Ad. 8. Współpraca z innymi instytucjami działającymi w obszarze wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

Działania:

1. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, szkołami, sądem, ośrodkiem adopcyjnym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami pomocowymi w sprawach dotyczących dziecka umieszczonego lub kierowanego do pieczy zastępczej oraz jego rodziny.
2. Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ROPS Oddział Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie.
3. Współpraca asystenta rodziny lub pracownika ośrodka pomocy społecznej z rodzicami dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
4. Sporządzanie we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej skoordynowanego z planem pomocy rodzinie.
5. Organizowanie posiedzeń z udziałem właściwego asystenta rodziny oraz przedstawiciela ośrodka pomocy społecznej w celu dokonania oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.
6. Współpraca z OPS w celu stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Oczekiwane efekty:

1. Pozyskanie niezbędnych informacji dotyczących sytuacji rodzinnej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Usprawnienie działań dotyczących uregulowania sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
3. Powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziców.
4. Umieszczanie dzieci w rodzinach adopcyjnych.
5. Utrzymanie kontaktu dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną biologiczną.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.
2. Liczba dzieci, które powróciły do rodziców.
3. Liczba dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach adopcyjnych.
4. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku.

Ad. 9. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej.

Działania:

1. Opracowanie i wdrażanie projektów umożliwiających podnoszenie kwalifikacji kadr jednostki pomocy społecznej i kadr współpracujących.
2. Udział w szkoleniach i konferencjach z zakresu pieczy zastępczej.
3. Upowszechnienie dobrych praktyk w obszarze pieczy zastępczej.

Oczekiwane efekty:

1. Podniesienie kwalifikacji i umiejętności pracowników zatrudnionych w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
2. Wprowadzenie nowatorskich rozwiązań pracy w obszarze pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba osób podnoszących kwalifikacje – biorących udział w szkoleniach, kursach, konferencjach oraz podejmujących studia podyplomowe bądź inne formy podnoszące kompetencje i umiejętności.

Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring będzie polegał na zbieraniu informacji dotyczących zadań określonych w Programie od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu tj. PCPR w Mielcu.

PCPR będzie dokonywał monitoringu, tj. oceny stopnia realizacji zadań i zakładanych celów Programu.

Podstawę ewaluacji stanowią odpowiedzi na pytania o to, czy zostały osiągnięte cele szczegółowe zawarte w Programie, a więc:

I. Dane ilościowe:

1. Liczba artykułów, ogłoszeń, plakatów, ulotek.
2. Liczba kandydatów na rodziny zastępcze.
3. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Liczba szkoleń zorganizowanych dla rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka.
5. Liczba osób, które ukończyły szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze.
6. Liczba osób, które objęte są wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa, pedagoga, prawnika.
7. Liczba osób usamodzielnianych, korzystających ze wsparcia PCPR w Mielcu

8. Liczba osób pieczę zastępczą, korzystających z mieszkania chronionego przy PCPR w Mielcu.
9. Liczba wydanych decyzji administracyjnych dotyczących przyznanych świadczeń.
10. Liczba osób podnoszących swoje kwalifikacje – biorących udział w szkoleniach, kursach, konferencjach, podejmujących studia podyplomowe bądź inne formy podnoszące kompetencje i umiejętności.

II. Dane jakościowe:

1. Wzrost świadomości społeczności lokalnej dotyczącej idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Nastawienie przedstawicieli instytucji, organizacji, służb i różnych środowisk wobec idei rodzicielstwa zastępczego.

PCPR będzie dokonywał oceny stopnia realizacji zadań i zakładanych celów Programu podczas sporządzania sprawozdań. Dyrektor PCPR w Mielcu będzie składał Zarządowi Powiatu roczne sprawozdanie z realizacji Programu w ramach corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu w zakresie systemu pieczy zastępczej.